

**Effecten van coronacrisis op de ondernemers in Gorinchem, bijeenkomst raadsleden en ondernemers
2 maart 2021, 19.30 – 21.30 uur**

Samenvattend verslag van de bijeenkomst via MS Teams

Aanwezigen

Voorzitter:	Lennart Onvlee / Attie Mager
Raadsgriffie:	Erna van Bekhoven
Ondernemers:	Ed Ligthert, Hoofdwacht Roel Bronkhorst, Bronkhorst schoenen Bianka den Breejen, Hipper, KHN afd. Gorinchem Mauro Agnoli, Hartje Gorcum Henry Kramer, Piazza Centrum Elbert van den Doel, Nieuw Dalem De heer Van Beek, Hoog Dalem Martin Klop, Spijksepoort Marlies Cirkel regiomanager KHN Frank Visch, Travel Store
Raadsleden:	Pierre Schefferlie, Democraten Gorinchem Bjorn Bahlmann, Stadsbelang Jack Oostrum, PvdA Attie Mager, VVD Jaap Wientjes, VVD Eva Dansen, SP Ilhan Tekir, D66 Rutger van Breemen, GroenLinks Everdien Hamann, Gorcum Actief Frank Barth, ChristenUnie/SGP Renate van Maaren, Fractie van Maaren
Wethouder:	Joost van der Geest
Verslag:	Roeny Leeuwenburgh-Vendrig

De voorzitter, de heer Lennart Onvlee, opent de bijeenkomst en heet iedereen hartelijk welkom. Hij licht de spelregels voor het vergaderen via MS Teams en de orde voor deze bijeenkomst toe.

Wethouder Van der Geest heet iedereen op zijn beurt welkom en licht toe dat hij met de ambtelijke ondersteuning vooral zal luisteren en op de achtergrond zal meedoen met deze bijeenkomst.

De heren Bronkhorst en Ligthert en mevrouw Den Breejen geven namens Hartje Gorkum en KHN een presentatie (beschikbaar op iBabs).

Voor de korte termijn stelt men een lokaal steunfonds voor, een liquiditeiten fonds voor eenmalige steun voor noodlijdende ondernemers van maximaal € 960.000. Dat is € 2.000 per ondernemer; er zijn in totaal 480 horecabedrijven en winkels. De gemeente, zelfstandige fondsen en crowdfunding kunnen dit financieren. Dit kan een boost geven voor alle ondernemers. Ook wordt een woz waarde tegemoetkoming voorgesteld. De gemeente zou hierin het voortouw moeten nemen. Tot slot voor de korte termijn wordt aangegeven dat het belangrijk is om de winkels en de horecaterrassen in het tweede kwartaal open te laten gaan.

Voorgesteld wordt dat de gemeente de komende twee jaar de BIZ-opslag overneemt. Doel: liquiditeiten beschikbaar in de vorm van besparing voor het noodlijdende bedrijf. De eerste drie uur parkeren in de parkeergarages en op pleinen zou gratis moeten zijn als de winkels weer open gaan. Ook wordt het Warenhuis Binnenstad genoemd; hiervoor is € 250.000 nodig. De binnenstad wordt hierdoor heel aantrekkelijk gemaakt. Hiervoor is professionele externe begeleiding nodig. Vervolgens wordt gedacht aan een herstelplan voor 2, 3 jaar. Structureel overleg met de gemeente, KHN en Hartje Gorkum is daarbij nodig. Goede samenwerking en afspraken tussen ondernemers en handhavers. Eén aanspreekpunt voor ondernemers gedurende de herstelperiode. Tot slot wordt het verruimen van de openingstijden genoemd, ook voor de terrassen.

De voorzitter bedankt voor de presentaties en geeft gelegenheid om hierop te reageren.

De heer Oostrum bedankt voor de creatieve ideeën. € 960.000 is een fors bedrag; hij vraagt of hierbij gedacht wordt aan een revolving fonds. Dat zou deels door de gemeente en deels door de ondernemers opgebracht moeten worden; hoe ziet men de verdeling? Met betrekking tot het voorstel inzake de woz merkt hij op dat dit alleen interessant is voor de eigenaren van de panden.

Hartje Gorkum gaat uit van een eenmalige uitkering van maximaal € 960.000, per ondernemer € 2.000, te financieren door de gemeente, zelfstandige fondsen en crowdfunding. Met betrekking tot de woz wordt toegelicht dat het om de gebruikers gaat.

Mevrouw Hamann vraagt of ook gedacht is aan de vastgoedeigenaren; kunnen zij iets bijdragen?

Toegelicht wordt dat de ondernemers in de problemen zitten. Er is veel discussie tussen vastgoedeigenaren en ondernemers in het land. Hier gaat het alleen om de exploitanten. In Retail adviseert bij 100% sluiting 50% huurcompensatie. Er zijn vastgoedeigenaren die behulpzaam zijn, maar dat geldt niet voor alle vastgoedeigenaren.

De heer Schefferlie complimenteert de sprekers met de ideeën. Hij vraagt of de ondernemers buiten de binnenstad deze ideeën delen.

Hartje Gorkum heeft geen contact gehad met het Piazzacentrum, Hoog Dalem en Spijksepoort. Het gaat vooral om de binnenstad. De voorzitter van het Piazzacentrum is overigens wel aanwezig.

De heer Wientjes bedankt voor de duidelijke presentatie. Hij begrijpt dat een gezamenlijke afdracht gedaan wordt aan een evenementenbudget. Hij vraagt of dit is meegenomen in de overwegingen.

De BIZ-afdracht wordt toegelicht. Het gaat om een besparing om koopkracht te houden in de onderneming. Het is ontworpen als een besparingsmogelijkheid.

Het idee met betrekking tot het Warenhuis wordt toegelicht. Gorinchem kan zich presenteren als het mooiste warenhuis van Nederland. Hierbij is wel professionele externe ondersteuning nodig.

De voorzitter nodigt de voorzitter van het Piazzacentrum, de heer Kramer, uit om te reageren.

De heer Kramer bedankt voor de uitnodiging en complimenteert de collega's in de binnenstad met hun presentatie. Voor het Piazzacentrum is de tweedeling belangrijk; de supermarkten en drogisterijen draaien heel goed en de andere winkels hebben het zwaar. De meeste financiële aandacht gaat naar de laatste categorie. Men zou graag zo snel mogelijk weer open willen gaan. De grootste oproep aan de gemeente is om zich er hard voor te maken dat de winkels zo snel mogelijk weer aan het werk kunnen. De nood is hoog.

De heer Schefferlie merkt op dat een aantal ondernemers in het Piazzacentrum de vruchten plukken van deze crisis. Wordt er ook gesproken over solidariteit?

De heer Kramer antwoordt dat dit lastig is omdat men met winkelketens te maken heeft.

Mevrouw Hamann vraagt wat de vastgoedeigenaar voor de winkeliers in het Piazzacentrum doet.

De heer Kramer antwoordt dat het onoverdekte gedeelte onder een andere eigenaar valt; deze is tot nu toe heel coulant geweest door uitstel of halvering van de huurbetaling toe te passen. De volgende vraag is natuurlijk of het ook van uitstel afstel kan worden.

De heer Klop zegt dat hij niet op de hoogte was van wat er vanavond naar voren is gebracht. Hij heeft sympathie voor de binnenstadondernemers die dit hebben georganiseerd. De woonboulevard Spijksepoort zou eigenlijk weer open moeten maar de situatie daar is financieel van een andere orde. Hij ziet hier ook geen rol voor de lokale politiek. Hij sluit zich aan bij de noodkreet van de binnenstadondernemers.

De heer Visch zegt sympathie te hebben voor het initiatief en voor de binnenstad. Hij luistert graag mee. De lokale politiek is voor zijn bedrijf een ander verhaal. Hij is het met een aantal punten wel eens en met andere niet. Hij bedankt voor de uitnodiging voor deze vergadering.

De heer Schefferlie noemt de Blikenbon als suggestie.

Mevrouw Dansen zegt blij te zijn met de gelegenheid voor dit overleg met de ondernemers. Nagedacht moet worden over de ideeën die ingebracht zijn.

Mevrouw Hamann vraagt of er iemand van IKG aanwezig is.

De heer Agnoli zegt dat een boegbeeld nodig is, bijvoorbeeld de burgemeester. Zij kan een oproep doen aan bedrijven om een vrijwillige donatie te doen aan het steunfonds.

Wethouder Van der Geest zegt dat er regelmatig overleg is met de IKG; er is geen universeel beeld.

De heer Klop zegt namens de IKG dat in de beginperiode van de coronacrisis men zich vooral bezig hield met het delen van kennis. Als het om de financiën en solidariteit gaat, is hem geen actueel IKG standpunt bekend. Hij kan dit wel in het IKG bestuur aan de orde stellen. Overigens is wel afgesproken dat de contributie dit jaar verlaagd wordt.

De voorzitter stelt voor in twee breakout rooms verder te spreken.

Breakoutroom 1

De aanwezigen doen een aantal suggesties, korting op parkeren bijvoorbeeld. Maar ook andere:

Mevr. Dansen vraagt wat er gebeurt er als je de ozb kwijtscheld. Wat betekent dat voor de gemeente?

De heer Wientjes denkt dat het kwijtschelden van de ozb geen oplossing is. De ozb is een generieke regeling dus dat kun je moeilijk per ondernemer regelen. Je zou wel de betalingsplicht kunnen uitstellen. Dan kunnen ze later (gespreid) betalen.

Mevr Hamann stelt voor andere regelingen te bekijken: zoals de BIZ-afdracht.

De heer Schefferlie vindt het warenhuis een goed idee. Al is dat een plan voor de lange termijn. Voor de korte termijn is die 2000 euro per winkelier wel een goed plan. Dat kun je nu doen.

Mevr Dansen vraagt zich af waar het geld voor zo'n regeling vandaan moet komen. Voordat de raad hier een besluit over neemt moet dat eerst duidelijk zijn.

Mevrouw Cirkel stelt zich voor. Ze is de regiomanager van de Koninklijke Horeca Nederland.

De heer Wientjes vraagt haar op wat voor termijn horeca-ondernemers alles weer op orde hebben.

Mev. Dekker licht toe: een ondernemer heeft 3 tot 5 jaar nodig om de rekeningen te betalen. De huidige regelingen waar ondernemers aanspraak op kunnen maken, zijn niet voldoende. Dat geldt voor bijna alle horeca-ondernemers. Hun eigen geld zit al in het bedrijf. Ook dat is nu op. De banken geven ook niets meer. Ondernemers lopen vast. De ondernemers zouden van de gemeente ruimte moeten krijgen. Ze heeft een aantal mooie suggesties gehoord in de presentatie: openblijven van terrassen, bijvoorbeeld, kwijschelding van leges of korting op de huur.

De heer Wientjes beaamt dat de gemeente kan draaien aan de belastingknop.

Mevr. Hamann vraagt aan mevr. Dekker of er nu al zicht is op faillissementen. Mevr. Dekker antwoordt dat dat pas duidelijk wordt als de horeca weer opengaat. Daar kan de gemeente rekening mee houden.

De heer Wientjes suggereert om ondernemers gebruik te laten maken van een gratis 'adviesdienst'. Dat zouden accountants of een andere expertdienst kunnen doen. De gemeente zou zo'n fonds op kunnen zetten.

De heer Dekker (ambtenaar) zegt dat dat onderdeel van het besluit is dat de gemeenteraad heeft genomen. Een deel van het geld dat de raad beschikbaar heeft gesteld aan ondernemers bestaat uit kennisvouchers.

De heer Wientjes zegt dat dat dan wel duidelijk gecommuniceerd moet worden.

Mevr. Hamann vraagt zich af hoe het bedrag dat de raad heeft toegezegd verdeeld gaat worden. De heer Doorakkers vertelt dat dat op dit moment nog niet precies duidelijk is. We zitten nog in het offertetraject.

De voorzitter (de heer Onvlee) sluit het gesprek af. Hij concludeert dat er kansen zijn besproken voor: een korting op parkeergelden, en het warenhuisidee. De voorzitter denkt dat het een goed idee is het college te vragen om een soort 'Kostenkaart': wat kosten de verschillende maatregelen die uit dit gesprek naar voren zijn gekomen? En hij concludeert dat de het 3 tot 5 duurt voordat de economie hersteld is en dat de gemeente daar rekening mee moet houden.

Breakoutroom 2

In de andere groep zal mevrouw Attie Mager gespreksleider zijn.

Mevrouw Mager heet iedereen welkom en nodigt de aanwezigen uit om iets dieper in te gaan op de zaken die in het plenaire deel aan de orde zijn geweest.

Hartje Gorkum bepleit het voorstel inzake het ondernemersinkomen, de winkels open te laten gaan, vervolgens het voorstel inzake de BIZ en het Warenhuis Gorinchem. Als de winkels weer open gaan zou het parkeren de eerste drie uur gratis moeten zijn.

De heer Oostrum vindt alle ideeën het overwegen waard. Hij vraagt of het om een revolving fonds kan gaan. Het bedrag per ondernemer is bescheiden. Aan een revolving fonds heeft de binnenstad langer iets. Drie uur gratis parkeren klinkt mooi, maar het Warenhuis Binnenstad vindt hij het mooiste idee.

De heer Hassouna vindt het Warenhuis Binnenstad ook een mooi idee. Hij verwijst naar de Negen Straatjes in Amsterdam. De vesting tot wereld erfgoed verklaren trekt ook nieuwe bezoekers. Hij noemt ook branding van straten. Zijn partner die veel expertise heeft op dit gebied, wil zich graag onbezoldigd inzetten voor Gorinchem. Hij bepleit ook gratis zelftesten en het versnellen van de vaccinatie om alle winkels zo snel mogelijk weer open te laten gaan.

De heer Barth ziet perspectief voor de ondernemers op de lange termijn via Warenhuis Binnenstad. Wat hem verbaast is dat het verzoek € 250.000 omhelst. Warenhuis Binnenstad gaat ook over het inkrimpen van het kernwinkelgebied. Het gaat dan ook over toegankelijkheid en parkeren. Hij vraagt Hartje Gorkum om hierop te reageren.

Het zou een paar miljoen moeten kosten en het vereist daadkracht. Het geeft wel perspectief voor de lange termijn. € 250.000 is alleen voor slingers in de binnenstad.

De heer Visch vindt het Warenhuis een mooi idee maar dat bestaat al in Mooi Gorinchem. Hij noemt een “koop lokaal” button. Dat kan je beter uitbreiden en dat gaat sneller op de korte termijn. Hij is erg trots op de mooie binnenstad maar er is meer dan dat. Er zijn ook ondernemers daarbuiten die zwaarder getroffen zijn.

De heer Bahlmann bedankt voor de presentatie. Hij vraagt of met het bedrag van € 960.000 eenmalig de ondernemers niet het risico lopen om gekort te worden op landelijke uitkeringen?

De ondernemers zijn blij dat deze ideeën serieuze aandacht krijgen. Alle ideeën zijn additioneel. Digitalisering van de Blikenbond wordt genoemd en de verkleining van het kernwinkelgebied, wat een belangrijk project voor de lange termijn is. Voor deze sessie zijn alleen additionele plannen genoemd. Het Warenhuis is een groter project; professionele begeleiding is daarbij nodig. Misschien kan dit met het logo van Mooi Gorinchem. Met betrekking tot het revolving fund wordt opgemerkt dat dit gezien wordt als een uitgestelde lening. De ondernemers hebben al leningen, maar het gaat nu om een injectie voor de liquiditeit.

De heer Oostrum bedoelde het revolving fonds niet als uitgestelde lening maar als een fonds waar later weer geld in terugkomt.

De ondernemers kunnen dit misschien nog eens uitwerken. Als ze een bedrag krijgen komt het wel bij de omzet. Het gaat hen vooral om de saamhorigheid in de stad.

De heer Bahlmann wil graag de ondernemers helpen. Met betrekking tot het parkeren stelt hij voor eens te kijken hoe andere gemeenten dat doen.

Hartje Gorkum licht toe dat het gratis parkeren niet als oneindig bedoeld is. Het gaat erom dat er nu veel online geshopt wordt en dat de ondernemers die klanten terug moeten zien te krijgen. Door het parkeren gratis te maken wordt hiervoor een drempel weggenomen.

Wie op dit moment zijn baan verliest krijgt een uitkering maar een ondernemer krijgt niets. Ze willen graag gehoord worden en nu hebben ze het gevoel dat ze niet gehoord worden.

De heer Visch heeft respect voor de ideeën van Hartje Gorkum, maar het gratis parkeren vindt hij eigenlijk oneerlijk. Je helpt er de binnenstad mee maar de andere plekken niet. Als de gemeente iets doet moet het wel voor alle getroffen ondernemers zijn. Het afschaffen van een terrasbelasting vindt hij ook niet een goed idee. Hij zelf is ook zwaar getroffen.

De ondernemers geven aan dat het Piazzacentrum en Spijksepoort ook meegenieten.
De ondernemers willen graag hun werk doen; laat de winkels weer open gaan.

De heer Bahlmann doet de suggestie de promotie van het Warenhuis breder te trekken naar een bruisende stad.

Wethouder Van der Geest nodigt de lokale partijen met een landelijke binding uit om actief te zijn in de lobby. De druk kan niet hoog genoeg worden om weer open te gaan.

De voorzitter merkt op dat het idee van het gratis parkeren misschien aan de parkeerpanels voorgelegd kan worden.

De parkeerpanels zijn inmiddels ontbonden. De ondernemers hebben alleen voorstellen voor de binnenstad gepresenteerd omdat zij als Hartje Gorkum de binnenstad vertegenwoordigen. Sommige plannen gelden overigens voor alle ondernemers.

De besprekingen in de breakout rooms worden beëindigd.

Plenair

De heer Onvlee heet iedereen weer welkom in de plenaire vergadering.

De heer Kremer merkt op dat het niet verstandig is om als binnenstad, Spijksepoort en Piazza tegen elkaar op te boksen. Het is duidelijk dat Hartje Gorkum de binnenstad vertegenwoordigt. Als het om steun gaat dan is het mooi als het wat breder getrokken kan worden, Gorinchem breed. De winkels in het Piazzacentrum worden ook hard getroffen.

Mevrouw Mager merkt op dat dit in grote lijnen ook de samenvatting is van haar sessie in de breakout room. Het collectief Agnoli heeft nog een lans gebroken voor de punten die ze in de presentatie hebben genoemd voor de korte, middellange en langere termijn. De wethouder heeft aangegeven dat men samen in de lobby kan optrekken als lokale partijen met een landelijke vertegenwoordiging.

De heer Onvlee stelt vast dat er in de chat nog aanvullingen kunnen worden gegeven. In zijn sessie in de breakout room werd ook een mooi gesprek gevoerd over hoe de ideeën ontvangen zijn. Daarbij kwam aan de orde: wat kost het alles bij elkaar. Dat zou verder uitgezocht moeten worden in een overzichtskaart. Het idee voor het Warenhuis en het parkeren zou verder uitgewerkt kunnen worden.

De ondernemers hebben aangegeven dat het een aantal jaren zal duren voordat er herstel is. Er zal ook gekeken moeten worden naar de maatregelen met ruimte voor de lange termijn.

De voorzitter stelt voor om te kijken welke concrete vervolgstappen er gezet kunnen worden en noemt de mogelijkheid om in overleg met de wethouder en de agendacommissie over een paar weken een I&O-sessie over deze materie te beleggen.

De ondernemers benadrukken dat snelheid geboden is. Over een paar weken zien zij niet als “op korte termijn”.

Wethouder Van der Geest stelt voor dat men aanvullende ideeën in de komende week doorgeeft. Vervolgens zal er onderscheid gemaakt worden tussen de plannen voor de korte en de lange termijn. De korte termijn kan dan voortvarend aangepakt worden.

De heer Wientjes bepleit de lijnen kort te houden en tempo te maken. Misschien is het een idee een taskforce in het leven te roepen met een paar raadsleden, ambtenaren en de wethouder. Hij meldt zich hier graag voor aan.

De heer Schefferlie zegt dat er snel gehandeld moet worden want de ondernemers hebben het zwaar. De gemeente zal ook de portemonnee moeten trekken.

Mevrouw Hamann vindt de suggestie van de heer Wientjes interessant; zij meldt zich ook aan voor een taskforce. Er moet een plan voor de korte termijn komen. De volgende raadsvergadering is pas op 25 maart.

De voorzitter stelt voor op korte termijn via de fractievoorzitters een taskforce te organiseren. De oproep is duidelijk dat er snelheid gemaakt moet worden. Er is veel informatie gedeeld en de urgentie is duidelijk.

Wethouder Van der Geest gaat zijn best doen om te kijken wat er op korte termijn mogelijk is en er zal een tijdpad geschetst worden.

Afgesproken wordt dat iedereen op korte termijn via de mail geïnformeerd zal worden.

De ondernemers delen mede dat zij de pers zullen informeren over hun voorstellen en over het feit dat zij in gesprek zijn met de gemeenteraad.

De voorzitter bedankt iedereen voor de inbreng en sluit de vergadering.